

ESZTER könyve

2016

A San Simeone Piccolo kupolája nem zöld, hanem sűrke volt a jégszöszös ég alatt. A hideg átbújt a kabáton, át a vastag gyapjúkardigánon, át a blúzon, és mint a nyálka ért el a bőrig. A sirályok alacsonyan röptültek a híd körül, a lépésnyi kávémérés kétasztalos teraszáról úgy tűnt, hogy súrolja a hasuk a vaporetók tetejét.

Sűrke volt a Canal Grande vize is, hófelhős és sűrke az ég, sűrke a szemközti palotator, amelyben egy-egy vörös falú palazzo világított, és talán néhány sárga is. Ahogy átértem a hídon, az addigi jeges szitalás abbamaradt, és szállingózni kezdett a hó, olyan apró szemekben, mintha lisztet szórnának.

A San Roccónál megálltam egy kicsit. Nyáron jártam itt utoljára, eső előtt volt, délután. Belemorgott az ég a harang utolsó hangjaiba, akkor kezdett rá a hegedűs. Vivaldit játszott. Mi mást.

Úgy nézett ki, mint egy nyugdíjas cseh könyvelő. Állt a San Rocco előtt. Nem is tér az, inkább csak ahogy összefutnak a rugák, a callék és a caleták, valami teresedés, és leültem a kőpadra, hogy hallgassam. Sohasem hallottam senkit így játszani. Hogy esett-e közben, nem tudom, nem emlékszem, de nem jött arra senki, ketten voltunk a templom oldalán, és amikor befejezte, felálltam, hogy pénzt adjak neki. Mielőtt még a táskám felé nyúltam volna, pedig csak egy pillanat volt, megrázta a fejét. Nem volt tekintete. Nem nézett sem rám, sem a hátam mögött a falra, sem máshová. Azt hittem, talán vak, de ahhoz túl határozottan mozgott, és ahogy elrakta a hangszert, a felemelt fél térdén kipattintva a tokot, amely addig a lábánál hevert, megértettem, hogy ez ennyi volt. Sem pénz, sem mondatok.

Csak annyit szerettem volna tudni, hogy velencei-e.

Most a hó kavargott a San Rocco csavaros homlokzata előtt. A San Polo felé mentem tovább, és arra gondoltam, hogy nem tudom, hogyan jegyzem meg az arcokat. Ha le kellene rajzolnom a hegedűst, nem tudnám, de ha szembejönne, felismerném.

A szobában vizesnek tűnt a lepedő és a paplan a hidegtől. Látszott a lehelet. Az öntöttvas radiátort este hat előtt hiába tekertem a maximumra, nem fűtött. A recepciószul vigyorgott, és közölte, hogy nem tudják megoldani. Olyan sötét és szutykos volt a pult meg a mögötte lévő zezugos szoba, hogy el tudtam volna képzelni, hogy voltaképp a férfi háta mögött nyílik az utca, amely egybefolyik a szállodával.

A San Polo gyomrában voltam. A sötétség fenekén. Meglepett, hogy a szoba egy kisebb csatornára és egy kis hídra nyílik, amely alatt türkizkéken locsog a víz. Remegtem a hidegtől, de végül a híd látványa miatt nem kértem másik szobát. Pedig amíg ott laktam, kétszer ment csak át valaki, egyszer egy férfi, felhajtott gallérú fekete felöltőben, egyszer egy Mikulás-ruhás alak, futva.

Velencét, ahol annyiszor voltam már, anyával, Dorkkal, és az utóbbi időben egyedül is, már ugyanannyira ismertem, mint Pestet vagy Pécsét. De a megérkezés köznapi unalmát, mint amikor az ember leszáll a Margit-híd budai hídfőjénél életében kétezeredszer is, most először éltem át.

Elindultam az orrom után. Először kimentem a hidacskához, és báméskodtam egy kicsit. Egy lélek sem járt a csatorna egyik oldalán sem. A szálloda melletti étterem teraszán a székek az asztalnak borítva álltak a hóesésben, a bejáratnál piros tömbgyertyák lobogtak üvegedényekben. Aztán a tér felé indultam, visszafelé. A jégpálya deszkapalánkjának puffanó testek hangját előbb meghallottam, minthogy megláttam volna a bódésorral körülrakott pályát. Narancssárga egyen korcsolyában, az épp hogy bekapcsolt reflektorok fényében korcsolyáztak a velenceiek, főleg kamaszok. Vettem az egyik bódében egy zaletit, azt rágcsáltam, amíg figyeltem a zölden sötétülő eget a pálya felett.

Ráértem. Volt pénzem. Eladtam tíz képet. Épp azt csináltam, amit akarok. Valami ilyesmi a szabadság.

Dorkára gondoltam, az életre, ami egykor előttünk lévőnek tűnt, aztán vállat vontam.

A mi életünk nem sikerült. „De legalább” nélkül nem sikerült. Sem a kiállítások, sem az eladott képek után a számlámra érkező pénz, sem az, hogy immár akár minden hónapban elrepülhettem Velencébe vagy Barcelonába vagy Lisszabonba, amely időközben szintén otthonná vált, mint ahogy Dorkának otthonná vált Párizs, nem volt elég a de legalábbhoz.

A szabadság legfeljebb. Az majdnem.

Kedden napsütésre ébredtem. Behajtottam este a spalettákat, a köztük maradt résen mégis bebújt a nap. Előző nap, ahogy hazáértem, áthúztam az ágyat a régi, bordás vasradiátor elé a sarokból. Így voltaképp az ajtóban feküdtem, de nem bántam. Reggelre dögmeleg lett a szobában. Kinyitottam az ablakot. A mocskos recepcióról feljött a kávé illata.

A csapból enyhén rozsdás víz folyt, rozsdavéres víz örvénylett a lefolyóban, és vagy egy óra múlva, amikor a Cannaregio szélén álltam, az arcommal a nap felé fordulva, mélyre szívva a tenger illatát, úgy tűnt, a nem sikerülés súlytalan a tengerhez és a városhoz képest,

és súlytalan magamhoz képest is, vagy én vagyok súlytalan a nem sikerült életemhez képest. Nem volt fontos az egész.

Gyalog cikcakkoltam át a Ca Rezzonicóig, és vettem egy jegyet. Az első teremben még találkoztam egy észak-olasz nyugdíjasokból álló kis csoporttal, az ébenfekete figurákat bámulták, lenyűgözve. Az egyik nő rám mosolygott azzal a mosollyal, amelyet egy pillanat alatt el lehet tüntetni, ha alkalmatlan.

Aztán egyedül maradtam a palotában. Ahogy a teremsor közepén az egyik megfeketült tükörbe belehajoltam, úgy láttam, mintha cikkant volna valami a hátam mögött. Megpördültem, de a terem üres volt, csak egy kínai porcelánfigura vigyorgott a fal mellé tett kis asztalon.

Talán a fekete tükör miatt volt, talán, mert időközben kint újra beborult, talán csak valami illat csapott meg, de hirtelen láttam az anyámat, ahogy áll a tükör előtt és figyeli az arcát, aztán, mintha meg akarná nézni, hogy hogy nézne ki, ha kínai lenne, széthúzza a két kezével a két szemét.

Vasárnap lehetett, hét közben nem volt ilyesmire ideje.

1956

A fogát mosta a konyhai csapnál, és ahogy a víz lefolyt a csuklóján, bele a pizsamafelső ujjába, kirázta a hideg. Egy csepp végigarszolt a könyökéig, ahol eltűnt. Nem lehetett tovább követni.

Megpróbálta lefelé fordítani a kezét, a fekete-fehér konyhapadló felé, hátha visszafolyik. A szemetesvödör türkizzöld tetején a bádog kilátszott a lepattogzott festék alól.

A csengő először kicsit szólt, mintha félt volna, aki megnyomta, aztán egy közepeset. Előrecsoszogott a konyha közepéig, hogy halljon valamit, ott még egyszer kirázta a hideg, de akkor a félelemtől, és nem a mandzsettájába folyt hideg víztől.

Katonák – gondolta, és beállt a szekrény takarásába, hogy ne vegyék majd észre, ha betörök az ajtót. De csak hisztérikus női hadarást hallott, aztán zokogást, majd az apja hangját, aki egyenletesen beszélt, mégis, ismerte, hallotta, hogy túl nagyok a szünetek a mondatok között, hallotta a csendeken, hogy baj van, igazán nagy baj, és ahogy kirobbant onnan a szekrény takarásából, feltépve a konyha ajtaját, kilépett az előszobába, ahol Lola a szekrénynek támaszkodva sírt, a vállát rángatva, és ő megbűvölten meredt erre a rángatózó vállra, és a rángatózó karra, amely a sötétzöld kabátban úgy hullámozott a fehér szekrényajtó előtt, mint egy kígyó, aztán Júliára nézett, aki a bejárati ajtónak dőlt neki háttal, a kezében a sapkájával, azt gyűrögette és forgatta, és ő is a váll hullámozását figyelte, majd hirtelen odakapta a tekintetét, ahol ő állt, és hangtalanul, némán, csak neki azt suttozta, hogy „apám”.

Karácsony előtt voltak négy nappal. Lehetetlennek tűnt, hogy Mihályt épp most lövik le, amikor vége van. Elvitték – gondolta, de Júlia mintha hessegetett volna valamit a kezével, a föld felé mutató kezével, amiről eszébe jutott, hogy talán neki is víz ment a mandzsettájába fogmosásnál, végül megértette, hogy Mihály eltűnt vagy elment.

Júlia nem sírt. Unatkozni látszott.

Az apja terelte be őket a konyhába, ő ültette le Lolát a hokedlire, ő töltött neki egy pohár jeges vizet a falicsapból, fehér, csorba bögrébe, abba, amiből reggel ő maga issza a tejet, aztán, ahogy az anyja a kombinéra kanyarított kockás köntösben belépett a konyhába, hunyorogva, az apja azt mondta, hogy Mihály átment a határon.

Az anyja megkapaszkodott a kredenc szélében.

– Egyedül? – kérdezte olyan halkán, hogy csak akkor kelljen hallani a kérdését, ha nem alkalmatlan.

Gyáva hangosan kérdezni. Mihály meg bátor. Ez a nő elviselhetetlen – gondolta ő, és nézte Lolát, ahogy belelovalja magát a hisztériába. Sikoltozva sírt, érthetetlen mondatfoslányok folytak belőle a szeméből és az orrából folyó könnyel és takonnyal együtt. Júlia most a csapnál állt, az egyik lábát áttekerve a másikon, mintha balett-órán lenne, és ko-

Megoldozottak és megszorítottak (Olaj, Vaszoni)

molyan nézte az anyját, majd megint egymásra néztek, ők ketten, és ő megfogadta, hogy soha nem hagyja magára az unokahúgát.

Később Júlia azt mondta, arra gondolt, most, hogy az apja elhagyta, tulajdonképpen árva lett, és amíg ő is elmegy, nem feltétlenül az apja után, hanem az anyja elől, ez a konyha lesz az egyetlen menedéke.

Az ő apja, akinek eszébe sem jutott, hogy elmenjen, soha, épp ebben a pillanatban mondta, hogy akkor Júliának is apja lesz haláláig, ha már Mihály itt hagyta a lányát, az egyetlen lányát, aztán elhallgatott. Nem mondta, hogy Lolának miye lesz.

– Meg kellene pofozni – súgta oda Júlia, amikor egy pillanatra hátra maradtak. A felnőttek valahol a hall közepén jártak. Ők ketten lelassítottak.

– Miatta ment el. Nem az oroszok miatt – mondta ki Júlia.

– És te? – kérdezte tőle az anyám. Muszáj volt megkérdezni. Ha nem kérdezi meg, az olyasmi, mint a hazugság. Ki kellett mondania Júliának, hogy nemcsak az anyját hagyták itt, de őt is.

Júlia megrázta a fejét. Aztán még egyszer.

– Még előtte megkérdezte, mit szólnék, ha örökre elmenne. Hogy nem lenne-e jobb mindenkinek. Azt mondtam, hogy csak neki lenne jobb – suttozta.

– Hogy tudjad gyűlölni? – kérdezett vissza. Már az ajtóban voltak. Be kellett lépni.

Nem kellett kimondania a mondat első vagy második felét. Úgysem volt rá válasz.

Mihály azért tűnt el így, hogy Júlia dönthesse el, hogy gyűlöli-e érte.

A körtér a kiégett tankkal, a szétlőtt házak, Márti előreeső copfja, a Márti néni, ahogy ül a pincében a hokedlin, és remeg, a tompa morajlás két hónappal azelőtt a város felől, a rádió folyamatos sustorgása, Márti, ahogy a padlásfeljáróban novemberben azt mondta, az apját felismerték a sorban, amikor kenyérért állt lent a sarkon, ávós, ezt kiabálta a férfi előtte, de nem lett semmi, a hegy nem Pest, hogy lincseljenek, az éhség, a kukoricakása íze, a folyosón felsorakozó fiúosztályok, a negyede hiányzott, most már örökké hiányozni fog, és Júlia könnytelen arca, a keze a kilincsen, mintha azt mondaná, hogy most már be kell menni, az óra a könyvespolcon, ahogy elüti a tízet, mélyen kezd, minden ütést mélyen kezd, és a második ütése mindig magasabb, tíz mély és tíz vékony hang, tíz férfi és tíz női hang, a vér a vécépapíron, a nyúlós, sötétvörös vér, véres volt az egyik betört kirakat körül minden, amikor az apja levitte őket megnézni, véres volt az utca és a cserepek, véres volt belül a kirakat, rászáradt a vér, és azóta belőle is folyt a vér minden hónapban, a külső vécé hideg, a spájz szaga beérzik, keveredik a vécészaggal a szalonna- és mazsolaszag, pedig nem volt szalonna decemberig, csak a szaga volt, mindez, meg a vizes mandzsetta fogmosásnál, ahogy borogatásként a csuklójára tapad, és Lola hisztérikus sírása bentről összeállt a tíz óraütes alatt valami fémes fekete, kemény érzéssé, amelynek nem volt neve.

Jobb híján átölelte Júliát. Végül is ő volt a nagyobb. Júlia mereven, mintha csak ki kelene bírnia, úgy állt az ölelésben.

Amikor elengedte, akkor ölelte vissza, bal kézzel. A másik keze lefelé lógott.

Csak tíz év múlva mondta el, hogy nem tudta behajlítani a könyökét.

Kiment a körtérre kenyérért, elkapták, rángatták, nem tudta, ki, a könyökét fogták, tiszta erőből rúgott, aztán kitepte magát, rohant végig az utcán, nem emlékezett, hogy löttek-e rá. Otthon vette észre, hogy feldagadt az alkarja, magának rakta rá a vizes konyharuhát, reggelre lejjebb ment, estére megint bedagadt, egy hónapig naponta reggelre le, estére fel.

– Nem tudom, ki volt. Csak a szemére emlékszem. Kék szeme volt. Kijöttem a térre, és elkaptam, itt – mutatta a könyöke felett.

– Ő nem vette észre. Feküdt a kanapén, és sírt. Hagytam sírni – mondta, és hozzátette, hogy az anyja azt nem fogja kibírni, hogy nincs kit kínoznia.

– Engem nem tud. Ha elkezd, elmegyek.

Nyár vége volt már, amikor Júlia felugrott egyszer, felszaladt a városi házakból, ott laktak lent, az anyja a nappaliban, ő a kis szobában, amit minden éjjel magára zárt, amióta az apja eltűnt, lélekszakadva szaladt, végigfutott a kerten, fel a lépcsőn, aztán lerogyott a konyhában a székre, ugyanarra, mint amelyiken az anyja ült decemberben. Egy nápolyi képeslapot szorongatott, a Vezúv és a tenger volt rajta, elnyomva, mintha kétszer rajzolódná ki a hegy és kétszer a tenger vonala. „Nem lehetett máshogy” – ennyi állt rajta, sem aláírás, sem cím, de Júliának címezték, és nem az anyjának.

– Ha reggel nem megyek uszodába, nem én találom meg, hanem ő, amikor vásárolni megy. Nem adta volna ide – lihegte Júlia, aztán visszavette a lapot, és elhelyezte az asztalon, pontosan a terítő kockáihoz simítva a lap élét, a képpel lefelé, az írással felfelé.

– Lehetett volna máshogy. Ha magával visz – mondta keserű, józan hangon, ugyanolyan józan hangon, mint ahogy később egy-egy férfiről beszélt, mint ahogy később bárkiről vagy bármiről beszélt.

– Mártiék is elmentek azután – válaszolta hirtelen, mintha egy alsó szomszéd, egy ávós alsó szomszéd és a családja annyit érne, mint Mihály, vagy egy apa, mintha az ő fájdalma Márti miatt annyit érne, mint Júlia fájdalma az apja miatt. De Júlia most is józan volt. Felnevetett.

– Az ávós Amerikában – mondta gúnyosan, aztán megrántotta a vállát, épp úgy, épp azzal a kigyómozgással, ahogy Lola szokta.

Egy pillanatra undorítótnak tűnt ez a hullámzó mozdulat, Márti emléke mögött legálábbis, aki nem tehetett róla, hogy kinek a lánya, mint ahogy Júlia sem tehetett róla, hogy kinek a lánya, de nem mondta ki, egyáltalán nem mondta ki a mondatot, mert Júlia, még mielőtt megszólalhatott volna, bocsánatot kért.

– Nem Mártira mondtam. Bocsánat.

Olyan szikáran és nyugodtan hangzott a mondat, olyan normálisan, hogy nem lehetett tovább beszélni az egészről. Sem Nápolyról, sem Mihályról, sem Mártiról, sem Amerikáról, hovatovább semmiről az uszodán kívül.

Júliával mégsem volt semmi olyan, mint Mártival.

A fehér tüllfüggönyt hintáztatta a szél, himbálta, aztán egy-egy szélroham nekicsapta az asztalon a felhalmozott gyümölcsnek, előző nap verte le az eső, zöldek voltak még, a napra rakták érni.

A barack, a szél, Júlia komoly arca, amely a szorosra húzott copf miatt most még komolyabbnak látszott és a nap miatt még feketébbnek, a saját karján a fekete szőrszálak, ahogy az asztalon könyököl, a kockákon a képeslap, sarkosan, ahol a kocka vége, ott a lap vége, a vakáció utolsó hetének első napja, az öccse kiabálása a kertből, a kutyát szólongatta, tizedszer is, hol mélyebb, hol magasabb hangon, Riki, Riki, Riiiki, Ríiki, aztán a trappolás hangja, ahogy elrohantak az ablak alatt ketten, a hátsó kert felé, a barackfák felé, amelyek az utóbbi években már rendesen teremtek megint, a nagyanyja minden évben felírta, hogy hány kiló barack jött le melyik fáról, így mondta, hogy jött le, és még decemberben is mondogatta, hogy mennyi jött le a kis fáról vagy a főső fáról.

A nagyanyja meghalt. A Nagyfranc is meghalt. Az egyik januárban, a másik májusban. Az anyja le se vette a feketét. Nézte a Nagyfranc helyét a konyhaasztalnál, a Júlia melletti széket, ahol most újsághalom emelkedett. A befőttnek kell majd. A nagyanya nélkül nehéz lesz eltenni. De el kell tenni.

Az apád eltűnt, de él. Nagyfranc meghalt. Nagyanya meghalt. És nekem Márti is meghalt – gondolta, de nem mondta ki.

A nap elérte az asztalon az utolsó barackokat.

Élet (papír, lavírozott tus, 1993)

A délutánok voltak a legrosszabbak. A várakozás ötig, minden hétköznap.

Egy idő óta nem arra gondolt, hogy éjjel jönnek megint, hanem, hogy délben a munkahelyéről viszik el az apját, mint ahogy a másik Júliáét.

Nem barátkozott senkivel, amióta Márti elment. Nem lehetett. Nem lett volna semmi ugyanolyan; hogy más legyen, azt meg nem akarta. Pedig nem biztos, hogy Márti a barátnője volt. Csak úgy volt. Egyértelműen.

Másfél év telt már el, az apját elvitték, aztán kiengedték, Mihály nekik is feladott egy lapot, írt egy üres lapot, mondta az apja, amikor felhozta, és levágta az asztalra, egyetlen betű nem volt rajta, semmi, csak a nápolyi postabélyegző a bélyegen, a másik oldalán Vezúv, és a tenger.

Nápoly ezután évekig ezt jelentette: a vulkánt és a mélykék tengert, a haragot és a tehetetlenséget, hiszen így nem lehet elmenni, de mi lett volna jobb, ha Mihály itt marad.

Több mint tíz évvel később Júliával mentek le Nápolyig, egymás mellett álltak az öböl partján, szemben a kék ködbe burkolózó hegygel, amely akkor csendes volt és szinte átetsző. Csalódást érzett. Nagyobbnak képzelte, és félelmetesebbnek.

– Fel akarsz menni? Fel lehet. Most nem köpköd – mondta Júlia, de ő nemet intett.

Aztán a kezében tartott képeslapra meredt. Útközben akarták feladni, de nála maradt, amíg végigsétáltak a parton a zsalugáterrel védett ablakú nagy házak árnyékában, azzal legyezte magát. A Vezúv volt rajta, és a tenger.

Júlia is rápillantott a lapra, aztán megfordultak, és elindultak felfelé. Most a hátukat sütötte a nap, a csontjaikig átmelegítve a lapockájukat. Az úttest tele volt szórva a sárgadinnye héjával és csikkel, és ahogy a gyümölcs maradvány leve csermelyként elindult egyegy, már rohadásnak induló héjdarab alól, a csermelyek fekete-sáros bűzös patakokká váltak a csikkek között. Az egyik kukából, amely félig kidőlt, halfejek és -gerincek szóródtak szét, és Júlia megfogta a könyökét, hogy figyelmeztesse, ne lépjen bele a rakásba, amely mellett már ott toporgott egy megtermett sirály.

Rádobta a lapot a halfejekre, úgy, felbélyegezve, megcímezve.

Júlia megszorította a karját. A hajójegy-pénztárakig nem szóltak egy szót sem.

A kompállomáson a padok támláján sihederek ültek, nyitott ingnyakkal, a talpukkal az ülésen. A középső, a brillantinos hajú indította az első fütyöt, fülrepesztő, magas hang trillázott ki az összecücsörített száján, napoletano dialektusban kiabált valamit, nem lehetett érteni.

Stronzo – sziszegte vissza Júlia, és folyini kezdett a könny az arcán, mintha tizenöt éve gyűjtötte volna a könnyeket, azóta, amióta tizenkét éves korában állt a hall ajtajában, és tudomásul vette, hogy az apja elment, most patakozottak a könnyei a hófehér dupla galériáig, amely felitta őket, és a középső siheder leugrott a padról, megnyikordult a cipője, ahogy földet ért, aztán óvatosan Júlia karjára tette a kezét.

– Signorina – hadarta, majd dadogni kezdett, volt abban bocsánatkérés, vigasztalás, nyugtatgatás, ijedtség, szomorúság és együttérzés, a csettegő és pattogó hangok összeolvadtak a tenger lassú mormogásával, aztán belerondított az egészbe egy hajókiált.

Júlia lassan kihúzta a kezét. A fiú, lehetett vagy tizenöt éves, kicsit ferde szemmel, mint-ha maláj lenne vagy cigány, megkérdezte még egyszer, mi a baj. Júlia megrázta a fejét.

Gyalogoltak az Umberto I-n egy szó nélkül egy ideig, aztán Júlia megindult a Piazza Dante felé, és leült egy presszó teraszán. Megint józan volt. A szemét eltakarta a napszemüveg.

Amikor Mihály lapja megjött a Vezúvval és a tengerrel, és ott feküdt a kockás terítőn, épp, mint az előző, amelyet Júliának küldött azzal az egy mondattal, a nagyanyja sírján már kihajtott a tulipán.

Előző nap voltak a temetőben, a nagyanyja születésnapján. Eszébe jutott, hogy a halottakhoz felesleges kimenni a születésnapjukon. Halottak. A haláluk napján kellene. Másnap jött Mihály lapja.

Elisabeth – ennyi állt a sírkövön és az évszámok, a második évszám, az 1956 aztán megismétlődött egy sorral lejjebb, csak a nagyapja, Öregfranc neve Ferencnek volt kivéve, magyarul.

Mindenki nézte, honnan jött a tulipán, a kő alól bújt elő, ahogy a fagy elmúlt, fehér virág, piros cirmokkal. Nem akarta letépni, csak megérinteni, de az anyja elütötte a kezét.

Március volt, 1958 márciusa, amikor a lap érkezett és kibújt a sírból a tulipán és ez a másik Júlia dagadt szemmel jött reggel iskolába, olyan volt, mintha kínai lenne, annyira ki volt sírva a szeme.

– Begyulladt – mondta Klárinak, aki mindent akart tudni, és a padja szélére ült, hogy kikérdezze.

A másik Júlia hangja rekedt volt és fáradt.

Hazudik – gondolta magában, mindenki ezt gondolta, és mindenki tudta, hogy mindenki ezt gondolja. Hallgatta, ahogy Klári valami cseppekről beszél, penicillines cseppekről és szovjet gyógyszerekről.

Te hülye picca – mondta magában, aztán kinézett az ablakon. A fákon zöld szösz volt már.

A húszperces szünetben ment oda hozzá, amikor látta, hogy a másik Júlia az ajtó árnyékában megáll. Sem elbújni, sem látszani nem akart.

– Mi történt? – kérdezte tőle és kívülről hallotta a saját, teljesen józan hangját, amely úgy csengett, mint az ő Júliájukáé, amikor az apjáról vagy a világ dolgairól beszélt.

– Elvitték apámat – válaszolta ez a Júlia. Utána elhallgatott. Vártak, hogy sír-e megint, és egyszerre néztek körül, hogy hová állhatna be, ha sírna.

Nem sírt. Jobban tette. Nem volt hová beállnia.

– A munkahelyéről. Tegnap dél körül. Előtte elvitték otthonról is. Aztán elengedték. És most megint elvitték.

A mondatok pattogtak a kosárpálya betonján.

– Te nem fogod megmondani a többinek – tette hozzá, aztán hátat fordított és bement. Tilos volt bemenni a tízperc vége előtt, de ő bement.

Borka lassan előrement a kosárpálya közepéig, és a félig leeresztett labdát, amely ott, a palánk tövében rohadt egész télen, és amelyre épp rálátott az ablakból, ha nem a zöld szöszös fákat bámulta, úgy, ahogy volt, sárosan és vizesen felemelte, aztán felnézett a hálótól megfosztott üres gyűrűre, és pontosan, hajszálpontosan bedobta a közepébe. A labda letottyant a kosár alá.

– Szép – szólalt meg a háta mögött Klári hangja, nyafogósan és gúnyosan. Megpördült.
 – Csináld utánam – válaszolta neki, és bement.

Amikor kilépett a kapun, akkor kezdődött a félelem, a köldöke felett kétujjnyival, először liktetett, aztán szorított, végül futni kezdett felfelé az utcájukon, mintha attól, hogy hamarabb ér haza, hamarabb jönne az apja is a szerkesztőségből. Három körül könyökölt ki az ablakba, mosogatás után, és nekinyomta a térdét a jéghideg falnak. Erősen nyomta, ha fájdalmat okoz magának, hamarabb jön az apja, gondolta, de soha nem jött korábban, sem később, mint háromnegyed ötkor.

Ahogy feltűnt az utca végén, azokkal a furcsa, szögletes, ugrálós lépéseivel, lóbálva a túl hosszú kezében a táskát, vagy a táskát és hozzáfogva egy lapot, vagy a táskát és valami virágot, vagy egy csomó retket, elhúzódott, behúzódott egészen az íróasztalig, és felnézett az órára, megnézte, mennyi van hátra másnap délig, aztán lepillantott a vázákra, amelyekből az apja eltüntette a papírvirágokat, miután elvitték és hazajött, és figyelte, ahogy a félelem összehúzódik benne, mintha pihenni menne másnap délig.

Megígértem neki, hogy nem félek – gondolta, ahogy kibattyogott az előszobába, mint ha csak épp arra járna, de félt.

Július volt már, amikor az apja egy szombat délután a vállára tette a kezét. A díványon feküdt, arccal a falnak fordulva, valamit olvasott, a *Thibault család*ot talán. Néha felnézett a falvédő gyékényére. Olyan meleg volt, hogy izzadt a gyékény, lehetett érezni a szagát.

– Elég sok idő telt el. Lassan minden máshogyan lesz. Fordul egy kicsit a szél.

Ahogy lassan felkönyökölt, és felnézett az apja zöld szemébe, amelynek élénk zöldje ennyi év után is meglepte, annyit mondott neki, hogy hónapok óta minden délután az ablakban várja háromtól ötig. Azt nem mondta hozzá, hogy fél.

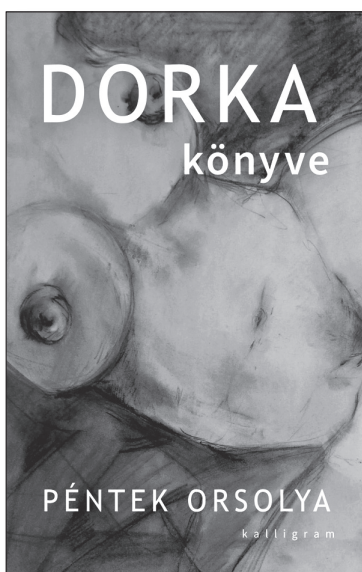
– Ha ott vársz, nem történhet meg? – kérdezte az apja és lassan leereszkedett az ágy szélére. Láta, hogy remeg a kezében az épp csak megsodort cigaretta.

Hirtelen nevetségesnek tűnt maga előtt, ahogy ott áll, a térdét a falnak feszítve, a hasába nyomódó ablakpárkánnyal, az üvegnek nyomódó orral, és utálatosnak tűnt az utca látványa szemben a nagy jegenyével, a sarkon a balra dőlő villanyoszloppal, a szemközti ház kertjének aljában a berozsdált kerítéssel, amit benőtt a gaz, a nagy kátyúval a keresztelésben, ami, ha eső esett, megtelt vízzel, utálatosnak tüntek az ecsetnyomok az ablak fájának festésében, ezek az egyenletes, alig kivehető fehérre kent fehér vonalkák, és elviselhetetlenek a függöny arcának nyomódó csipkéje, amely egy idő után szúrt és égette a bőrt.

Elviselhetetlenek tűnt a félelem.

Akkortól nem félt tovább.

Gyűlölöm őket – gondolta.

Péntek Orsolya: író, festőművész. Kötetei: *Az őszön egy rőtbarna komondor borongol keresztül* (vers, 2002, Fekete Zongora), *Az Andalúz lányai* (regény, 2014, Kalligram), *Dorka könyve* (regény, 2017, Kalligram). Az *Eszter könyve* című regénye szintén a kiadónknál jelenik meg.